

Ulkomaat

LUJÁN DE CUYO

Argentiina tekee viinintuotannosta kestäväää

Ilmastonmuutos kurittaa myös viinitarhoja Argentiinan Mendozan maakunnassa. Malbec-rypäleiden tuottajat ovat ryhtyneet vastatoimiin, joiden ansiosta viinin valmistuksessa kuluu vähemmän vettä ja energiaa. Mendozan alueesta vain vajaat 5 prosenttia on vihreää ja 3,5 prosenttia viljeltyä. Ihmisen luomissa keitais-sa sijaitsevilla viinitarhoilla alkoi neljä vuotta sitten uusi meno.

– Pyrimme pitämään tuotantomäärät ennallaan, mutta olemme vähentäneet veden ja energian kulutusta ja lisänneet kierrätystä, kertoo **Germán Micic**, joka vetää valtakunnallista kampanjaa puhtaamman tuotannon puolesta.

Andien juurella Luján de Cuyon alueella sijaitseva Dominio del Platan viinitila säästää sadonkorjuukaudella 180 000 litraa vettä sillä, että rypäleiden keruussa

käytetyt säiliöt pestään koneella eikä entiseen tapaan käsin.

– Aikaa kuluu 5 minuuttia entisen 20 sijasta, ja pesuvesi puhdistetaan ja käytetään uudelleen keinokastelussa, kertoo **Marcelo del Popolo**, joka neuvoo viinitalaa laatu- ja ympäristöasioissa.

Viinintuotanto käyttää energiaa lämmityksessä, jäädytyksessä, pumppaamisessa ja valaistuksessa.

– Säästöt ovat mahdollisia joka vaiheessa. Sammiolihin voi rakentaa kuoren lämpötilan tasaamiseksi, pumput voi vaihtaa energiatehokkaampiin, samoin kompressorit ja lamput, Micic listaa.

– Olemme vähentäneet veden ja energian kulutusta merkittävästi, ja se on tuonut taloudellisia hyötyjä, summaa del Popolo, joka suunnittelee siirtymistä aurinkoenergiaan.

LOS ANGELES

Hefner kaupittelee Playboy-kartanoaan

Miestenlehti *Playboy*n perustajan **Hugh Hefnerin**, 89, Playboy-kartano lähellä Beverly Hillsiä Kaliforniassa on tulossa myyntiin 200 miljoonalla dollarilla (runsaalla 183 miljoonalla eurolla), kertoivat amerikkalaiset tiedotusvälineet. Kartano on kuuluisa rävköistä juhlista, joissa monet *Playboy*n sivuilla esiintyneistä

kurvikaista kaunottarista ovat esitelleet sulojaan. *Forbes*-lehden mukaan kartanon tiluksilla on muun muassa vesiputous, pallokenttiä sekä melkoinen uima-allas. TMZ-sivuston mukaan huonokuntoisen kartanon pyyntihinta on ylioptimistinen. Sen mukaan kartanon käypä hinta olisi 80–90 miljoonaa dollaria.

Kauppasaarto kiristää Nepalia

Humanitäärinen kriisi: Intia on pitänyt Nepalia jo 21 viikkoa kauppasaarrossa. UNICEFin mukaan yli 3 miljoonaa lasta voi kuolla ruoan ja lääkkeiden puutteeseen tänä talvena.

KATHMANDU
Anna Saraste

Bussin ikkunat on rikottu ja päälle on hätäisesti teipattu muovia. Kathmandun Gongabu-bussiasemalla lähes kaikki pitkän matkan bussit ovat saaneet kovan kohtelun matkallaan maan eteläosan halki.

– Kyllä minua vähän pelottaa, lähtöä odottava kuski sanoo.

Asemalla seisovista busseista vain harvalla on kaikki ikkunat tallella.

Etelä-Nepalissa sijaitseva Terain maakunta on muuttunut vaaralliseksi läpi ajaville kulkuneuvoille. Madhesien etniseen ryhmään kuuluva joukko kapinallisia on jo 21 viikon ajan vaikeuttanut Intian ja Nepalin rajan yli kulkevien tarvikkeiden pääsemistä Nepaliin, mikä on johtanut maanlaajuiseen polttoainekriisiin.

Madhesien mielenosoituksen taustalla on Nepalin hallituksen syyskuun 20. päivänä hyväksymä uusi perustuslaki.

– Tammi-huhtikuussa perustuslaista käytiin vilkasta keskustelua. Maanjäristyksen jälkeen poliitikot runnoivat uuden perustuslain vauhdilla läpi näyttökseen tehokkailla. Lain sisältö sekä hätäinen aikataulu aiheuttivat paljon tyytymättömyyttä. *Nepali Times* -lehden päätoimittaja **Kunda Dixit** kertoo.

Terailla tyytymättömyys eskaloitui väkivaltaisuuksiksi 24. elokuuta, kun mielenosoittajat tappoivat kahdeksan poliisia Tikapurissa Kailalin piirikunnassa. Tähän mennessä levottomuudet ovat vaatineet jo 60 kuolonuhria.

Madhesien kapina on rajasulun näkyvin, muttei tärkein syy. Intia pitää Nepalia epävirallisessa kauppasaarrossa. Saaroto johtunee Delhiin hallituksen tyytymättömyydestä Nepalin syyskuussa hyväksymään tuetun perustuslakiin ja tämän hetkisiin poliittikkoihin.

Intian toimet ovat täysin kohtuuttomat Nepalin kaltaista pientä maata kohtaan.

Päätoimittaja Kunda Dixit

Korruptio ja kriisi ruokkivat harmaata taloutta

KATHMANDU
Anna Saraste

Polttoainetta huoltoasemien edessä jonottavat ajoneuvot ovat tulleet kaikkialla Nepalissa tutuksi näkyksi. Paikoin kilometrejä pitkäksi paisuvat jonot seisovat päiväkaupalla suljettujen asemien edustalla.

Kathmandun kadut ovat silti kaikkea muuta kuin tyhjiä. Polttoainekriisi on johtanut harmaan talouden kukoistamiseen polttoainemarkkinoihin. Litra bensaa maksaa mustassa pörsissä noin 350 Nepalirupia eli noin 3 euroa, kun se

Tämä on erittäin vaikeaa aikaa Nepalille.

Korukauppias Hari Napit

huoltoasemalla kustantaa hie-man yli 100 rupiaa.

Kathmandun Patanissa bensaa jonottava korukauppias **Hari Napit** kertoo päässeensä lauantaina ensimmäistä kertaa jonottamaan bensaa skootterilleen.

Muina päivinä 10 tunnin odotus ei onnistuisi, koska hän jou-

tuisi olemaan poissa töistä.

– Tämä on erittäin vaikeaa aikaa Nepalille. Toivotaan, että tilanne ratkeaa mahdollisimman nopeasti, Napit sanoo.

Monille kauppasaarto on jo toinen suuri vastoinkäyminen tänä vuonna huhtikuisen maanjäristyksen jälkeen.

Nepali Times -lehden päätoimittaja **Kunda Dixit** uskoo, että poliitikot hyötyvät saarosta eivätkä sen takia kiirehdi sen lopettamiseksi.

– Kauppasaarto legitimoijä enemmän harmaata taloutta. Rikollisuus tulee jäämään vielä saarron jälkeenkä politiikkaan.

Nepali Times -lehden päätoimittaja Kunda Dixit.

Etelä-Nepalissa jo kuukausia jatkuneiden levottomuuksien seuraukset näkyvät pitkän matkan bussien kyljissä ja tuulilaseissa. Bussikuskien on sanottu ajavan jopa kypärät päässään.

Julkisuudessa Intia kiistää edelleen vaikeuttavansa tavaroiden kulkua Nepal-rajallaan.

Jotkut etniset vähemmistöt, kuten madhesit, kritisoivat uutta perustuslakia epäoikeudenmukaisesta osavaltiojoasta.

Kauppasaarto on jo johtanut vakavaan humanitaariseen kriisiin huhtikuun 25. päivän maanjäristyksen jäljiltä ennes-

tään hauraassa Nepalissa.

– Intian toimet ovat täysin kohtuuttomat Nepalin kaltaista pientä maata kohtaan. On epäoikeudenmukaista rangaista 28 miljoonaa ihmistä muutaman poliittikon virheiden takia, Dixit sanoo.

YK:n lasten oikeuksien järjestö UNICEF raportoi joulukuun alussa, että yli 3 miljoonaa alle 5-vuotiasta lasta voi kuolla tänä talvena Nepalissa polttoaineen,

ruoan, lääkkeiden ja rokotteiden puutteen takia. Esimerkiksi tuberkuloosirokotteista on huutava pula.

Kauppasaarto lisää myös keuhkokuumeetapauksia, sillä keittokaasun puute on johtanut polttopuiden yleistymiseen ruoanlaitossa.

Kauppasaarrolla uskotaan olevan huhtikuista maanjäristystä huomattavasti vakavammat seuraukset. Valtaosa

800 000:sta maanjäristyksen jäljiltä kodittomaksi jääneistä ihmisistä majoittuu edelleen telttoissa, koska rakennustarvikkeita ei kauppasaarrossa ole saatavilla.

Hallituksen sisäiset riitaisuudet ja valtataistelut ovat lisäksi osaltaan hidastaneet jälleennakennuksen aloittamista.

Parhaillaan poliittiset neuvottelut Nepalin ja Intian välillä saar-

ron lopettamiseksi ovat ajautuneet umpikujaan. Kunda Dixit kritisoi saarrossa voimakkuutta, sillä maalaisten ja kommunistien koalitiohallitus on korostanut syksyn mittaan, että lakiin voidaan kirjata paljon lisäyksiä ja muutoksia vähemmistöjen kansalaisoikeuksien turvaamiseksi.

– Madhesien oikeudet voidaan helposti ottaa huomioon uuden perustuslain puitteissa. Kauppasaarto on Intian tapa ilmaista

tyytymättömyyttään maan tämänhetkistä hallitusta kohtaan.

Nepalissa köyhyysrajan alapuolella eli vielä 15 vuotta sitten 45 prosenttia kansalaisista, kun se nyt on 22 prosenttia. *Nepali Times* -lehti raportoi, että luvun odotetaan nousevan dramaattisesti polttoainekriisin takia.

Artikkeli on toteutettu ulkoministeriön toimittajamatka-apurahan avulla joulukuussa 2015.

Satojen skootterien jono reunustaa Kathmandun katua. Skootterien omistajat ovat jättäneet moottoripyöränsä kadun varteen odottamaan huoltoaseman aukeamista.

Uusin Star Wars-elokuva takoi ennätysten

Outi Laatikainen

Seitsemäs *Tähtien sota* -elokuva *Star Wars: The Force Awakens* takoi viikonloppuna ennätysten Kiinassa, uutisoi BBC. Elokuvan lipunmyynti ylsi maan kaikkien aikojen suurimpaan avajaisviikonlopun pottiin: 53 miljoonaa dollariin (noin 48,8 miljoonaa euroon).

Walt Disney -yhtiö on panostanut elokuvan markkinointiin Kiinassa merkittävästi. Se on jopa sijoittanut *Tähtien sota* -elokuviin esiintyviä sotilaita Kiinan muurille.

Elokuva julkaistiin Kiinassa vajaa kuukausi sen varsinaisen ensi-illan jälkeen, joka oli maailmanlaajuisesti 14.12. 2015.

The Force Awakens on monille kiinalaisille ensimmäinen *Tähtien sota* -elokuva nähtäväksi, sillä alkuperäistä elokuvaa ei ole esitetty Kiinassa. Sarjan ensimmäinen elokuva sai ensi-iltansa vuonna 1977. Sitä seurasi kaksi jatko-osaa vuosina 1980 ja 1983. Nämä kolme elokuvaa muodostavat alkupeiraisen *Tähtien sota* -trilogian.

Walt Disney -yhtiön mukaan uusin *Tähtien sota* -elokuva on nyt kaupallisesti historian kolmanneksi menestynein. Ykkösenä on tietiselokuva *Avatar* vuodelta 2009 ja kakkosena *Titanic* vuodelta 1997.

Katalonian aluehallinnon johto valittu

MADRID
STT

Katalonian alueparlamentin johtoon on valittu Gironan kaupunginjohtaja **Carles Puigdemont**. Hän korvaa **Artur Masin**, joka ilmoitti väistyvänsä syrjään, jotta maakunnan itsenäisyyttä tavoittelevat ryhmät pääsisivät sopuun aluehallinnon muodostamisesta.

Aluehallintoa oli yritetty muodostaa syyskuun aluevaaleista saakka. Yritykset olivat kuitenkin kariutuneet riitoihin vaalit voittaneiden Masin separatistien ja äärivasemmistolaisen CUO-puolueen kanssa. Kummatkin ryhmittyvät kannattavat Katalonian eroa Espanjasta.

Uusi, Puigdemontin johtama hallinto on ilmoittanut jatkavansa maakunnan itsenäisyyden tavoittelua.

Separatistit ovat laittaneet ”tiekartan”, jonka mukaan maakuntaan valmistellaan 18 kuukauden aikana itsenäisen valtion tarvitsemat instituutiot kuten armeija, keskuspankki ja oikeusjärjestelmä.